

Tertialbokslut I 2024 för Nacka kommun

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

1. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna bokslutet för tertial 1 2024 för Nacka kommun.

Sammanfattning av ärendet

Perioden har ett sämre resultat än budgeterat, det beror främst på lägre intäkter från markförsäljning, lägre intäkter från gåvor som inkom 2023 men budgeterats 2024, högre pensionskostnader än budgeterat och delvis lägre skatteintäkter.

Nämnderna redovisar sammantaget ett överskott på +31,1 miljoner kronor för perioden. Åtta av tio nämnder har ett positivt resultat eller ligger i linje med budget. Endast äldrenämnden och miljö- och stadsbyggnadsnämnden redovisar negativ avvikelse.

Helårsprognosen för kommunens resultat uppgår till -7,6 miljoner kronor, vilket är - 369,8 miljoner kronor sämre än budget. Resultatet exklusive jämförelsestörande poster prognostiseras till 198,2 miljoner kronor, vilket ger en positiv budgetavvikelse på 60,3 miljoner kronor.

Nämnderna prognostiserar sammantaget ett överskott på +24,7 miljoner kronor för helåret. Äldrenämnden, natur- och trafiknämnden och miljö- och stadsbyggnadsnämnden redovisar underskottsprognos. Övriga nämnder prognostiserar överskott eller nollresultat för 2024.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse daterad den 24 maj 2024

Bilaga Nacka kommun tertialrapport 1 2024

Beslutsgång

Ordföranden konstaterade att det fanns ett förslag till beslut – förslaget från kommunstyrelsens arbetsutskott – och fann att kommunstyrelsen hade beslutat i enlighet med detta förslag.

Protokollsanteckning

Mats Gerdau lät anteckna följande till protokollet för Moderaterna.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Det ekonomiska läget är tuffare nu. Skatteunderlaget i riket ökar i långsammare takt än vad vi antog i höstas, markförsäljningar har skjutits fram i tiden och vi har en lägre befolkningstillväxt. Åres resultat är därför negativt och det gäller för alla att vara återhållsamma så att det blir ett positivt resultat när året är slut. Det underliggande resultatet, exklusive olika jämförelsestörande poster, är dock bättre än budget. Det finns alltså både positiva och negativa delar i den här prognosen.

Prognosen visar hur viktigt det är med markförsäljningar för att delvis finansiera de stora investeringar vi gör i skolor, idrottsanläggningar, naturen och vägarna. Utan markförsäljningar ökar låneskulden och därmed räntekostnaderna. Vi ser att det är angeläget att planera för kommande markförsäljningar så att låneskulden inte blir för stor.

Vi har nu avbrutit två stora infrastrukturprojekt (upphöjningen av Saltsjöbanan och Mötesplats Nacka) eftersom de skulle bli allt för kostsamma och medföra långvariga trafikstörningar. Vi utreder och bromsar i tid och vill inte se några ”Slussenprojekt” i Nacka. Här tar vi ansvar.

Andreas Andersson lät anteckna följande till protokollet för Socialdemokraterna.

Nackas Kommun har under många år gjort starka ekonomiska resultat, långt över vad som är rimligt för en kommun över tid. Detta har haft olika förklaringar, men en stor del har varit alla de statsbidrag som den Socialdemokratiska regeringen tillsköt under förra mandatperioden, inte minst under pandemin. Nu är läget ett helt annat efter att den moderatledda minoriteten låtit pengarna oavkortat gå till skattesänkningar på totalt 65 öre, eller ca 260 mkr per år, de senaste fyra budgetåren.

Trots att Nacka visar upp en prognos på resultat exklusive jämförelsestörande poster så är både totalresultatet och balanskravsresultatet prognosticerade att landa under noll och i ett annat ärende på detta sammanträde noteras att vi inte kan satsa mer på välfärden. Vi har alltså uppnått ett totalt beroende av försäljning av mark och lokaler för att få Nackas ekonomi att gå runt. Vi vill istället behålla mer mark i kommunal ägo. Det stärker inflytandet över strategisk viktig mark och genom arrenden och tomträttsavgälder kan man få in en mer stabil intäkt över tid. Man kan därtill alltid sälja marken i framtiden om läget så kräver.

Vi ser därtill att trots att kostnader bedöms som tillfälliga och jämförelsestörande låter Moderaterna välfärdsverksamheterna drabbas av dem till fullo. Därför ser vi nu hur personal sägs upp i skolorna, trots löften från Moderaterna om att det finns reserver för att undvika detta. Nacka har under många års tid inte kompenserat fullt ut för pris- och löneökningar i våra verksamheter, och det börjar märkas på utfallen på många ställen. Den moderatledda alliansens besatthet av skattesänkningar börjar nu gå ut över invånarnas välfärdsbehov, vilket är väldigt olyckligt.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Det är i grunden positivt att nämnderna uppvisar ett överskott mot budgeten, det tyder på ekonomisk disciplin och gör att nedskärningarna i välfärden minimeras. Dock är det olyckligt om budgeterade resurser brinner inne när behoven är stora. Skattepengar ska i slutändan göra nytta genom att komma invånarna till del och när de inte utnyttjas till fullt samtidigt som måluppfyllelsen fortsatt är låg måste styrningens effektivitet ifrågasättas.

Mikael Carlsson lät anteckna följande till protokollet för Nackalistan.

Det är oroande att perioden har ett sämre resultat än budgeterat. En av de stora orsakerna till att resultatet är sämre än budgeterat är att intäkterna från markförsäljning minskat. Det visar ju det vi i Nackalistan under lång tid varnat för, att kommunen baserar mycket av sin ekonomi och utveckling på att sälja mark. När så tiderna blir sämre som nu, och det blir svårare att sälja mark, blir det svårt att få ekonomin att gå ihop. Detta visar på de stora risker som hela "Nacka bygger stad" projektet innebär, som vi i Nackalistan gång på gång varnat för. Sämre tider innebär också en risk att kommunen rear ut marken till underpriser, mark som är nackabornas gemensamma tillgångar och som skulle behöva sparas för framtida behov. Det är trots allt bra att de flesta nämnder visar på en budget i balans och de nämnder som visar underskott ser över hur de ska minska underskotten.

Under tertialen har en del stora beslut som påverkar både stadsutbyggnaden och kommunens ekonomi tagits, bland annat har upphöjningen av Saltsjöbanan stoppats. Detta är i grunden bra då vi tidigare konstaterat att kostnaden för projektet sprungit iväg och blivit alldeles för dyrt. Det visar också att det beslut som fattades av kommunfullmäktige att ingå genomförandeavtal med regionen för Upphöjd Saltsjöbana grundade sig på bristfälliga handlingar, vilket Nackalistan också varnade för och som även revisorerna påpekat. Nu drar också det moderatledda styret i bromsen för Mötesplats Nacka, då det visar sig att även det projektet blivit alldeles för dyrt, vilket vi i Nackalistan påpekade redan 2022. Nackalistan har också gång på gång efterfrågat att kommunens totala skulder, inklusive de dyra hyresavtal vi ingått efter försäljningen av välfärdsfastigheter till Hemsö och Rikshem, redovisades på ett överskådligt och tydligt sätt i balansräkningen.

När markförsäljningarna inte når de intäktsmål man räknat med, tvingas kommunen att låna pengar för att finansiera nödvändiga projekt. Den ränta kommunen nu tvingas betala är också betydligt högre än kommunen hade räknat med när man planerade bygget av Nacka stad. Från Nackalistan vill vi att man nu gör ett helomtag kring utvecklingen av kommunen, satsar mer på kvalitet än kvantitet och sparar både de viktiga naturområden som finns i kommunen och värnar Nackas speciella karaktär. De satsningar som vi ser behöver göras den närmsta framtiden är satsningar på framkomlighet, kollektivtrafik och idrottsytor.

Tomas Ottosson lät anteckna följande till protokollet för Vänsterpartiet.

Vänsterpartiet ser Äldrenämndens årsprognos på underskott på - 22,3 miljoner kronor som oroväckande. Detta är dessutom en prognosförbättring som beror på att en åtgärdsplan på 8,8 miljoner kronor har tagits fram för att hantera underskottet.

Den ekonomiska rapporten för mars visar ett underskott på -9,4 miljoner/kr. Detta är ingen ny företeelse eftersom samma månad förra året hade äldrenämnden också ett underskott, dock på -3,5 miljoner/kr. Allt tyder på att tendensen kommer att hålla i sig och

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

att antalet seniorer i behov av äldreomsorg kommer att öka för varje år. Det går att läsa i årets tertialrapport bland annat att hemtjänsten ser ett större inflöde av kunder under första kvartalet samt en ökning av antalet timmar per kund. Även särskilt boende har fortsatt ökat tryck.

Vänsterpartiet anser att Äldrenämnden som så många andra nämnder är underfinansierad. Vänsterpartiet har bland annat i den egna budgeten kompenserat för pris- och löneökningar och har dessutom i fler nämnder satsat ytterligare medel. Alla verksamheter ska ha möjlighet att utföra sitt uppdrag utifrån medborgare behov och nämnderna/verksamheterna ska ha rätt ekonomiska förutsättningar från början.

Äldrenämnden har genomfört de effektiviseringar och besparingar som är möjliga sedan länge och att ytterligare strama åt genom en åtgärdsplan på 8,8 miljoner kronor kommer att påverka de äldre och deras behov av äldreomsorg samt personal och deras arbetsituation till det sämre.

Desha Svenneborg lät anteckna följande till protokollet för Miljöpartiet.

Till följd av den reviderade befolkningsprognosen och felaktiga underlag sedan många år tillbaka är det ett allvarligt läge sett till Nackas utveckling. Barn och personer i barnafödande ålder lyser med sin frånvaro, Nackas äldre ökar och betydligt färre än beräknat flyttar in, vilket påverkar ekonomin på olika sätt. Det som framgått i många år - att marknadsjupet för dyra bostadsrätter är mättat samtidigt som behovet av hyresrätter till rimliga priser kvarstår - gäller fortfarande. Det här är något vi behöver ha med oss i stadsutvecklingen framöver, särskilt kopplat till att barnfamiljer och unga idag inte flyttar till Nacka stad.

Trots de utmaningar som finns noterar vi att de satsningar som ligger i Miljöpartiets gröna avtal med styret fortsätter. Äntligen genomförs lönsamma investeringar och energieffektiviseringsåtgärder som utbyte av belysning och solenergiinvesteringar. Klimat- och miljöarbetet har växlat upp takten under ledning av den nya klimatstrategiska enheten och riktade satsningar på renare sjöar, fler våtmarker och skydd av natur rullar på. Lagom till sommaren är också en ny badplats i form av badbrygga på plats i Sicklasjön.

Satsningen på utemiljölyftet har påbörjats. För Miljöpartiet är det viktigt att de medel som anslagits inte påverkar skolornas hyror på så vis att det blir barn och elever som betalar för investeringen. Vi ser detta som en investering i Nackas utemiljöer och något som inte bara gagnar skolor och förskolor varför vi vill att satsningen finansieras via framtidsfonderna för miljö och klimat.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------



3 juni 2024

5 (5)

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------